

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: R. Țurcan)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

DECIZIE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Marina Pitic
Nicolae Craiu
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Asociația Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov împotriva Asociației Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, obligarea excluderii din factură a sumei,

împotriva deciziei din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și a fost menținută hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central

c o n s t a t ă :

La 24 octombrie 2016, Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov au depus cerere de chemare în judecată împotriva APLP nr. 51/336 COOP cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, obligarea excluderii din factură a sumei.

În motivarea acțiunii au indicat că la 29 august 2016, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, cu scrisori recomandate cu aviz de recepție au expediat în adresa APLP nr. 51/336 COOP, cereri prin care au solicitat excluderea din factura de plată privind achitarea serviciilor locativ-comunale a serviciului inclus ilegal: „cota parte din V apa potabilă”.

Au explicat că APLP nr. 51/336 COOP nu a examinat cererile în termenul stabilit de legislație și nu a exclus din factura de plată serviciul inclus ilegal.

Reclamanții au relatat că prin faptul că APLP nr. 51/336 COOP nu a exclus din factura de plată, serviciile incluse ilegal, li se încalcă drepturile ocrotite de lege și li se cauzează prejudicii morale considerabile.

Reclamanții Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov au solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP cu privire la excluderea din factura de plată, pentru apartamentele: XXXXX; obligarea APLP nr. 51/336 COOP să excludă din factura de plată, privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentele XXXXX, serviciul inclus ilegal „cota parte din V apa potabilă”; încasarea din contul APLP nr. 51/336 COOP în beneficiul reclamanților a prejudiciului moral în mărime de a câte 5 000 de lei pentru fiecare, precum și cheltuielile de judecată.

Prin hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea înaintată de către Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov împotriva APLP nr. 51/336 COOP. A fost recunoscut ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile comunale prestate pentru apartamentele XXXXX a serviciilor incluse ilegal „cota parte din V apă potabilă”. A fost obligată APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată privind serviciile locativ-comunale prestate apartamentelor sus enunțate „cota parte din V apă potabilă”. Pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral a fost respinsă.

La 18 decembrie 2017, APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe și a solicitat casarea acesteia în partea admiterii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a respinge integral acțiunea.

Prin decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și a fost menținută hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 03 septembrie 2018, APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus cerere de recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că consideră neîntemeiată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, în partea admiterii acțiunii deoarece instanțele au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a menționat, în partea capătului din hotărâre prin care s-a recunoscut ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate cu privire la excluderea din factura de plată a unor sume, că constatarea ilegalității refuzului nu constituie obiect al contenciosului administrativ, conform art. 3 din Legea contenciosului administrative. Astfel în această parte procesul urmând a înceta în conformitate cu art. 265, lit. a) Cod de procedură civilă.

Cât despre capătul de hotărâre prin care APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolabilitate a fost obligată să excludă din facturi serviciul „cota parte din V apă”, a indicat că instanțele au dat o apreciere eronată materialului probator și nu

au reținut că conform art. 29 alin. (2) al Legii nr. 303 din 13 decembrie 2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 19 aprilie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la data de 03 septembrie 2018, este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursul admisibil și a decis examinarea acestuia în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de APLP nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă și va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Instanțele ierarhic inferioare, conform materialelor cauzei, au constatat că APLP nr. 51/336 COOP a introdus în facturile de plată pentru luna iulie 2016 servicii locativ-comunale, și anume „cota parte din V apă potabilă”, eliberate pe

numele: Valentinei Curmei, domiciliată în XXXXX (f.d. 12, Vol. I); Valentinei Dimova, domiciliată XXXXX (f.d. 15, Vol. I); Zinaidei Gorea, domiciliată XXXXX (f.d. 18, Vol. I); lui Anatolii Guțul, domiciliat XXXXX (f.d. 21, Vol. I); lui Valerii Sulima, domiciliat XXXXX (f.d. 24, Vol. I); Ludmillei Soloviova, domiciliată XXXXX (f.d. 27, Vol. I); Nataliei Cazacova, domiciliată XXXXX (f.d. 30, Vol. I); Alexandrei Chiosa, domiciliată XXXXX (f.d. 33, Vol. I); Evgheniei Borta, domiciliată XXXXX (f.d. 36, Vol. I); lui Vasilii Iachim, domiciliat XXXXX (f.d. 39, Vol. I); Efrosiniei Bivol, domiciliată XXXXX (f.d. 42, Vol. I); Alionei Jan, domiciliată XXXXX (f.d. 45, Vol. I); lui Dumitru Oleinikov, domiciliat XXXXX (f.d. 48, Vol. I).

Tot actele cauzei atestă că reclamanții nefiind de acord cu includerea de către APLP nr. 51/336 COOP a serviciilor locativ-comunale nominalizate s-au adresat către APLP nr. 51/336 COOP cu notificări, prin care au solicitat excluderea din facturile de plată a serviciul enunțat, și anume „cota parte din V apă potabilă”, însă administrația APLP nr. 51/336 COOP nu a formulat nici un răspuns la notificările depuse și nici nu a exclus serviciul nominalizat

Prin cererea de chemare în judecată din 24 octombrie 2016, Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov invocând faptul că noul serviciu „cota parte din V apă potabilă”, a fost introdus în facturi ilegal, au solicitat recunoașterea ca fiind ilegal refuzul APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, obligarea APLP nr. 51/336 COOP de a exclude din factură suma înaintată spre plată.

Instanțele ierarhic inferioare prin interpretarea eronată a normelor de drept material au admis parțial acțiunea, din motiv că APLP nr. 51/336 COOP ilegal a introdus în facturile de plată „cota parte din V apă potabilă”, prin ce se impune casarea actelor judecătorești contestate.

Conform art. 1, alin. (2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Conform art. 3 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din data de 10 februarie 2000, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi; subdiviziunile autorităților publice și funcționarii din structurile specificate la lit. a) și b). Obiect al acțiunii în contenciosul administrativ poate fi și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Instanța de recurs indică că, persoanele private, fizice sau juridice, pot fi asimilate autorităților publice în sensul Legii, dacă aceste persoane exercită atribuții de putere publică sau utilizează domeniul public, fiind împuternicite prin lege sau printr-un act administrativ de autoritate să presteze un serviciu de interes public sau să exercite funcții publice întru executarea actelor legislative sau normative ale statului sau unităților administrativ-teritoriale.

Prin urmare, actele emise de persoanele private, întru realizarea acestor prerogative, pot fi contestate în ordinea contenciosului administrativ.

Instanța de judecată indică că, în categoria serviciilor de interes public sunt incluse și serviciile comunale, în care, conform Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitarea serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002, se include și alimentarea cu apă caldă menajeră și alimentarea cu apă potabilă.

Astfel, din raționamentele specificate supra, Colegiul relevă că argumentele recurente prin care a indicat că recunoașterea ilegalității refuzului cu privire la excluderea din factura de plată a unor mențiuni nu constituie obiect în contenciosul administrativ, sunt neîntemeiate.

La caz, Colegiul reține că obiectul prezentei cauze îl constituie includerea în facturile de plată a volumului suplimentar de apă, format ca rezultat al diferenței înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ și indicațiile contoarelor instalate în apartamente.

Conform art. 29, alin. (1) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și canalizare, furnizarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare în blocurile locative se efectuează în baza contractelor încheiate între operator și gestionarul blocului locativ sau între operator și fiecare proprietar/chiriaș de apartament al blocului locativ în parte.

Conform alin. (2) al aceluiași articol, în blocurile locative în care contractele de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare sunt încheiate cu gestionarul blocului locativ, facturarea serviciului se efectuează în baza tarifelor aprobate pentru furnizarea acestui serviciu la blocul locativ și a volumului de apă înregistrat de contorul comun instalat la bransamentul blocului, cu distribuirea integrală pe apartamente a volumului de apă înregistrat. Distribuția pe apartamente a volumului de apă înregistrat de contorul comun de la bransamentul blocului locativ se efectuează în baza datelor contoarelor instalate în apartamente de către proprietari/ chiriași sau, în lipsa contoarelor, conform normelor de consum aplicate. Volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/ normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum.

Astfel, în condițiile în care introducerea în avizele de plată/ chitanțe a serviciului „cota-parte din V apa potabilă” s-a realizat în temeiul art. 29 alin. (2) al Legii privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare nr. 303 din 13 decembrie 2013, instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat în sensul admiterii parțiale a acțiunii. Or, în condițiile legii volumul înregistrat de contorul de la bransamentul blocului locativ, dar nedistribuit, în baza indicațiilor contoarelor individuale/ normelor de consum aplicate se repartizează adăugător pentru fiecare apartament proporțional consumului înregistrat de contoarele instalate în apartament și conform normelor de consum.

De altfel, în contextul prevederilor pct. 17 al Hotărârii Guvernului RM despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitarea serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea

apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/ reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă nr. 191 din 19 februarie 2002, conturile (bonurilor) lunare în baza cărora se percep plățile pentru serviciile locative, comunale și necomunale, se eliberează de furnizori, gestionari sau prestatorii de servicii.

În această ordine de idei sunt relevante și argumentele recurenței precum că este de competența gestionarului, APLP nr. 51/336 COOP de a întocmi formularul contului de plată sau bonurile lunare, or, din sensul normei menționate, în esență, rezultă acest aspect.

Urmare a celor relatate, Colegiul constată că instanțele inferioare care au fost investite cu examinarea prezentului litigiu eronat au concluzionat în sensul admiterii parțiale a acțiunii, în cazul în care actele cauzei denotă că APLP nr. 51/336 COOP a fost în drept de a introduce în facturile de plată servicii locativ-comunale, și anume „cota parte din V apă potabilă” și respectiv nu găsește temeiuri legale de a recunoaște ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, și obligarea excluderii din factură a sumei.

Or, conform art. 26 al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite. Instanța de contencios administrativ nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității actului administrativ și a operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acestuia.

În consecință, se impune concluzia respingerii cererii de chemare în judecată depuse de către reclamantii Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleiniov. Or, reclamantii nu au invocat anumite circumstanțe temeinice ce ar justifica recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale și obligarea excluderii din factură a sumei, iar din circumstanțele factice ale cauzei și actele anexate la materialele dosarului, instanța de recurs a stabilit că APLP nr. 51/336 COOP și-a probat temeinicia actelor emise în corespundere cu prevederile art. 24, alin. (3) al Legii contenciosului administrativ, care statuează că, la examinarea în instanța de contencios administrativ a cererii în anulare, sarcina probațiunii este pusă pe seama pârâtului, iar în materie de despăgubire, sarcina probațiunii revine ambelor părți.

Subsecvent, ca rezultat al constatării netemeinicii pretențiilor de recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale și obligarea excluderii din factură a sumei, Colegiul consideră neîntemeiată și cerința reclamantilor de încasare a prejudiciului moral.

Or, conform art. 25, alin. (3) al Legii contenciosului administrativ, în cazul admiterii acțiunii, instanța de contencios administrativ se pronunță, la cerere, și asupra reparării prejudiciului material și moral cauzat prin actul administrativ ilegal sau prin neexaminarea în termenul legal a cererii prealabile.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Din considerentele expuse supra, pornind de la faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe au fost adoptate ca rezultat al interpretării eronate a normelor de drept material în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat, va casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b), alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Asociația Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă.

Se casează integral decizia din 19 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 05 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov împotriva Asociației Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, obligarea excluderii din factură a sumei și se pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Curmei, Valentina Dimova, Zinaida Gorea, Anatolii Guțul, Valentina Sulima, Liudmila Soloviova, Natalia Cazacova, Alexandra Chiosa, Evghenia Borta, Vasilii Iachim, Efrosinia Bivol, Aliona Jan, Dumitru Oleinikov împotriva Asociației Proprietarilor Locuințelor Privatizate nr. 51/336 COOP, în proces de insolvență cu privire la recunoașterea ca fiind ilegal refuzul de a exclude din factura de plată a serviciilor locativ-comunale, obligarea excluderii din factură a sumei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Galina Stratulat